

Seniori - gymnasti

V mailovej pošte som dostala link na zaujímavé video – osemdesiatšesťročnú gymnastku. Sivovlasá decentná dáma s okuliarmi cvičí na bradlách. Výmyk hore zvláda ľavou zadnou, s bradlami si evidentne tyká. V prostných sa plavne vznáša, jej kotúle sú ľahučké a isté. Niečo podobné vysielala pred časom televízia v neskorých nočných hodinách – nemecký dokument o atlétoch. Dominovali deväťdesiatnici.

Keď to človek vidí, zrazu sa cíti v šesťdesiatke mladíkom a hneď svižnejšie vykračuje po chodníku. Uvažuje, že možno zahodí dehonestujúcu paličku. Tí nabudenejší ju rovno lámu na kolene ako piešťanský barlolámač. Mimochodom, aj ten nedávno oslávil osemdesiatku. Šesťdesiatnik sa usmieva na svet, o desať rokov pobeží hádam aj štvorstovku. Voľnejšie dýcha a z kalendára si vyškrtne kontrolu u lekára.

Išla som minule po ulici a na lavičkách som videla posedávať mladých ľudí. Aký kontrast! Unavené šesťnásťročné telá zhrbené nad displejmi mobilov. Telá, ktoré doma čakajú ďalšie hodiny podobnej činnosti pri počítači. Telá sediace sedem hodín denne v škole, na telocviku zohrievajúce lavičku – však mám ako necvičiaci papier, nie?

Je mi ich ľúto. Ako zvládnú behanie po lekároch, keď raz budú seniori?

O prokrastinácii

V jednom nedelňajšom rozhlasovom vysielaní sa hovorilo o prokrastinácii – chorobnom odkladaní dôležitých úloh na nasledujúci deň. Wikipédia tvrdí, že prokrastinácia je psychickou záležitosťou, kým lenivosť fyzickou. Vždy som si myslela, že keď sa mi nechce napísať do časopisu rozprávku, na ktorú čakajú, a radšej idem žehliť alebo si robím poriadok v skrini, som jednoducho lenivá. Teraz, keď viem, že situácia je iná, a ja mám dokonca pri odkladaní povinností výčitky svedomia, je mi jasné, že nie som leňoch. Jednoducho trpím prokrastináciou. Utvrdila ma v tom aj posledná veta z vysvetľujúceho hesla: *Postihnutí sa často upokojujú a presviedčajú sami seba tvrdeniami typu: „Pod tlakom podávam lepšie výkony.“*

Jedna z mojich obľúbených viet, ktorou legalizujem momentálnu nechuť niečo urobiť.

Vlastne prichádzam na to, že žijem v dobe, keď je nesmierne dôležité vedieť správne pomenovať daný jav. Nielen nazvať lenivosť prokrastináciou. Žijem v ére, keď nemáme stretnutia, ale mítingy. Nechodím na dovolenku, ale navštevujem exkluzívne zahraničné destinácie. Môj sused nepracuje ako robotník, ale operátor výroby. Bývalý skladník a zásobovač je logistikom a vedúci oddelenia sa stal riaditeľom úseku, ktorý podlieha priamo prezidentovi spoločnosti. Akurát z profesora na univerzite sa stal vysokoškolský učiteľ. Ale netreba podliehať panike. Či nebol aj sám Jan Amos Komenský nazvaný učiteľom národov?

Ezoterická hudba

16. október 2013

Nedávno som sa stretla s mojím známym z kníhkupectva.

– Stavím sa, že neuhádneš, čo som dnes predal, – hovorí mi.

– Podľa toho komu, – vravím.

– Muž okolo päťdesiat. Bol to taký slušný a dosť unavený človek.

– Čo si mu predal? Nejakú svetovú klasiku?

– Pomôžem ti: hľadal cédečka.

– Vzdávam sa, – vravím a môj známy čaká iba na to.

– Takže prišiel a chcel niečo upokojujúce. Hovorím mu: *skúste ezoterickú hudbu*. Neznámy len krútil hlavou a ďalej sa prehŕňal v cédečkách. Chcel som mu vyjsť v ústrety, tak som mu ponúkol šum mora. Nula bodov. Potom vtáčie trilky. Nič. Už som žartoval a povedal, či nechce hluk mesta, ponáhľajúci sa dav a podobné hlúposti. No on sa len prehŕňal, prehŕňal, potom si zobral akési cédečko, založil si slúchadlá a stal sa zázrak! Tvár sa mu vyjasňovala, oči sa mu blažene zatvárali a ústa sa mu roztiahli do úsmevu. Potom si zložil slúchadlá a nabitý novou tajomnou energiou ukázal na cédečko. *Toto beriem!* povedal, zaplatil a odišiel.

– No a čo si mu to teda predal?

– Prázdne cédečko.

Tak toto som nečakala. Ten človek si kúpil ticho! Neviem, kto to bol. Asi učiteľ. No keď som minule cestovala autobusom, štyria stredoškóľáci tak vykrikovali, ryčali, krochkali a predvádzali sa, že ten neznámy zákazník mohol byť aj šofér toho autobusu.

Porovnávanie húb

Na hodine slohu dostali študenti úlohu: opísať porovnávaním dve huby: muchotrávku zelenú a pečiarku ovčiu. Bolo zaujímavé sledovať, ako si poradia. V učebnici mali na dvoch stranách opísané znaky oboch húb. Vľavo bola muchotrávka, vpravo pečiarka. Poznámkam o hubách nemožno naozaj nič vyčítať, sú v nich dokonca latinské názvy: *Amanita phalloides* a *Agaricus arvensis*. Chýbalo však to podstatné – v učebnici nebol obrázok ani jednej z húb. Komenského názornosť dostala na frak len taký fukot.

Ale študenti si poradili. Porovnali klobúk, lupene, hlúbik, dužinu, všimli si výskyt oboch húb aj ich praktický význam. Úlohu zvládli dobre, veď faktov bolo v učebnici dost. Pridali aj bonus – recept na paprikáš z kuriatok a tvrdenie, že dubáku sa nič nevyrovná. Jeden zo študentov vytiahol dokonca perličku. Vraj zistil na nete, že ďaleko na severe, kde sa pasú soby, sa stávajú aj takéto veci: ak sa Eskimák otrávi hubami, predtým ako zomrie, ho ostatní prinúti vycikať sa. Moč je vraj halucinogénny, stačí ho len vypiť. Ostatní študenti kamarátovi veľmi neverili, ale halucinogénny moč na nich urobil nesporný dojem.

Je dobre, že máme takýchto životaschopných mladých ľudí. Ale nechcela by som jesť praženicu z húb, ktoré boli identifikované podľa znakov z učebnice.

Možno na ministerstve školstva by si pochutili.

Duc-duc-duc-duc

30. október 2013

Pred obchodom stojí auto. Duc-duc-duc-duc. Má otvorené dvere, matka išla nakupovať. V aute sedí asi desaťročný chlapec a rytmicky pokyváva hlavou. Duc-duc naplňa ulicu a do príchodu matky sa stáva pánom situácie. Chlapecova natriasajúca sa hlava mi pripomína atmosféru dávných rituálnych tancov okolo ohňa za zvukov bubnov, keď rytmus ovládol tancujúcich. Srdcia im bili rovnako, vyrovnával sa im krvný tlak a všetci sa cítili silní a neporaziteľní. Idem okolo auta a nechápem, prečo sa mám aj ja stať členom silnej a neporaziteľnej svorky. Rýchlo odchádzam a rozmýšľam, či sa ľudstvo podvedome nevracia do dávnoveku. Možno to je – veď aj v súčasnosti sa vytrácajú melodické piesne a nahrádza ich často iba rytmus bez melódie. A potom reč: vytráca sa schopnosť plynule hovoriť. Ľudia komunikujú virtuálne, slová nahrádzajú skratkami. Presne opačný proces ako kedysi, keď sa neartikulované zvuky postupne nahrádzali zvukmi artikulovanými. Možno som to prehnala a netreba sa vrátiť až k rituálnym ohňom. O tom však, že sa ľudstvo vo svojej podstate nezmenilo, svedčí tento text:

Založili sme mestá: zistíme, či azda nie sú zanedbané. Každé to mesto v najlepšom i zlom je pre nás priadzou na praslici: musíme všetko vedno pospájať a z tolkej priadze vyrobiť si kusisko súkna, aby občania videli, že sa časy menia, aby sa ľudu ušiel skutočný dar najlepšieho oblečenia. Vravíte, že slová sú vám akési povedomé? Hneď som si myslela – veď je to úryvok z Aristofanovej hry Lysistrata. Text nie je ani veľmi starý: iba 2 500 rokov.